

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 10C/140/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814204867
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Tengely
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2015:7814204867.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, samosudca JUDr. Marián Tengely, v právnej veci žalobcov: 1.) V.A. P., Y.W. XX.XX.XXXX, E. X. N. XXX, XXX XX I., 2.) S.A. P., Y.W. XX.XX.XXXX, E. S. J. XX, XXX XX S. J., zastúpených advokátkou: JUDr. Hedvigou Gallovou so sídlom Zámocká 26, 811 01 Bratislava, pobočka Rožňava, Čučmianska dlhá 45, 048 01 Rožňava, proti žalovaným: 1.) Q.. V.W. P.W., Y.W. XX.XX.XXXX, E. L. Š. XXXX/XX, XXX XX P., 2.) V. P., Y.W. XX.XX.XXXX, E. L. Š. XXXX/XX, XXX XX P., o neplatnosť právneho úkonu - darovacej zmluvy, takto

rozhodol:

U r č u j e , že Darovacia zmluva uzavretá dňa 02.03.2012 medzi darkyňou P. P., Y.. XX.XX.XXXX a obdarovanými Q.. V. P., Y.. XX.XX.XXXX a V. P., Y.. XX.XX.XXXX, ktorej predmetom bolo darovanie nehnuteľností v k.ú. I., zapísaných na liste vlastníctva č. XXX a to spoluvlastníckeho podielu rodinného domu súpisné číslo XXX postaveného na parcele č. 429 o výmere 547 m² - zastavané plochy a nádvoría a spoluvlastníckeho podielu na parcele č. 433/2 o výmere 90 m² - zastavané plochy a nádvoría (dvor) v podiele jedna polovica k celku, j e n e p l a t n á .

U r č u j e , že nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX, k.ú. I. v podiele jedna polovica patria do dedičstva po P. P., Y.. XX.XX.XXXX.

Z a v ä z u j e žalovaných v 1. a 2. rade uhradiť žalobcom v 1. a 2. rade náhradu trov konania vo výške 99,55 € súdneho poplatku a 543,06 € trov právneho zastúpenia, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, trovy zaplatiť na účet právnej zástupkyne žalobcov v 1. a 2. rade JUDr. Hedvigy Gallovej, číslo účtu: 4003846122/7500, vedený v ČSOB, a.s.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobcovia v 1. a 2. rade sa podanou žalobou domáhali vydania rozhodnutia tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Pôvodne podali žalobu len na určenie neplatnosti Darovacej zmluvy zo dňa 02.03.2012 a v priebehu konania rozšírili žalobu aj o určenie, že predmet darovania patrí do dedičstva po daryni, pričom súd uznesením 10C/140/2014-75 zo dňa 27.04.2015 pripustil zmenu žaloby v rozsahu, ako je uvedený vo výroku tohto rozsudku. Pôvodne bola žalovaná aj daryňa P. P., ktorá však zomrela pred podaním žaloby a preto súd uznesením 10C/140/2014-31 zo dňa 09.02.2015 zastavil voči nej konanie.

Žalobcovia v 1. a 2. rade odôvodnili svoju žalobu tým, že daryňa, nebohá P. P., manželka žalobcu v 1.rade a matka žalobcu v 2. rade a žalovaného v 1.rade a stará matka žalovanej v 2. rade v čase uzavretia darovacej zmluvy dňa 02.03.2012 nebola spôsobilá na právne úkony. Vyplýva to z konania, ktoré prebiehalo na Okresnom súde Rožňava 7Ps/15/2011 o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony a o ustanovenie opatrovníka. V súdnom konaní bol rozsudok vyhlásený 08.03.2012, ktorým bola daryňa

P. P. pozbavená spôsobilosti na právne úkony a za opatrovníka jej bol ustanovený žalovaný v 1. rade. Žalovaný v 1. rade konal navyše v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko na základe jeho návrhu sa začalo konanie o pozbavenie P. P. spôsobilosti na právne úkony a napriek tomu šesť dní pred vyhlásením rozsudku využil nespôsobilosť darykyne na právne úkony a uzavrel s ňou darovaciu zmluvu, ktorou nadobudol spolu so svojou dcérou spoluvlastnícky podiel darykyne. Žalobcovia v 1. a 2. rade si uplatnili náhradu trov konania vo výške 642,56 €.

Žalovaný v 1. rade nesúhlasil s podanou žalobou a navrhol ju zamietnuť z dôvodu, že nebol preukázaný vážny právny záujem na určení neplatnosti zmluvy. Navrhol vec riešiť dohodou alebo mediáciou a bol prípadne ochotný odpredať žalobcovi v 2. rade podiel z nehnuteľností. Na pojednávaní namietal vykonanie pojednávania bez prítomnosti žalovanej v 2. rade a poukázal na to, že nemá psychickú pohodu, nakoľko pred polrokom mu zomrela manželka a mala by narodeniny a preto sa nevedel sústrediť. Navrhol doplniť dokazovanie pripojením listín, ktoré sú dôležité pre pojednávanie, avšak ktoré riadne neoznačil. Uviedol, že je potrebné pripojiť všetky verzie darovacej zmluvy, ktorými prešla nehnuteľnosť zo žalobcu v 1. rade na žalobcu v 2. rade do katastra. Uplatnil si trovy konania vo výške 10 € - poplatok právnikovi a cestovné z miesta bydliska.

Žalovaná v 2. rade sa napriek doručeniu žaloby a uznesenia o procesných poučeníach vo veci písomne nevyjadrila a na nariadenom pojednávaní, napriek riadnemu predvolaniu a zachovanej lehote na prípravu na pojednávanie, sa nezúčastnila, zaslala súdu lekársku správu, že je práceneschopná a že nie je spôsobilá sa dostaviť na súdne pojednávanie, pričom k lekárskej správe opäť nepripojila svoje vyjadrenie a nepožiadala o odročenie pojednávania.

Preto súd postupoval v konaní podľa § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie a ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pri tom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Podľa § 119 ods. 1 až 3 Občianskeho súdneho poriadku:

(1) Pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

(2) Účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä:

a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania,

b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel,

c) ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil.

(3) Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania.

Keďže žalovaná v 2. rade nepožiadala o odročenie pojednávania a súd vedel prejednať vec aj na základe listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise, vec mohol prejednať aj bez účasti žalovanej v 2. rade.

Súd sa v konaní oboznámil s listinnými dôkazmi a zistil nasledovné:

Z Darovacej zmluvy uzavretej dňa 02.03.2012 medzi darykyňou P. P., ktorej podpis bol overený pred notárku JUDr. Jankou Antalovou dňa 02.03.2012 a žalovanými v 1. a 2. rade vyplýva, že predmetom daru boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k.ú. I.Q. zapísané na liste vlastníctva č. XXX a to spoluvlastnícky podiel rodinného domu súpisné číslo XXX postaveného na parcele č. 429 o výmere 547 m² - zastavané plochy a nádvoria a spoluvlastnícky podiel na parcele č. 433/2 o výmere 94 m² - zastavané plochy a nádvoria. Návrh na vklad darovacej zmluvy bol podaný dňa 29.11.2013 na Okresný úrad Rožňava, ktorý rozhodnutím č. V2048/13 zo dňa 30.12.2013 povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností

v prospech žalovaného v 1. rade v podiele jedna štvrtina a v prospech žalovanej v 2. rade v podiele jedna štvrtina k darovaným nehnuteľnostiam. Darkyňa zomrela dňa 01.12.2013.

Z listu vlastníctva č. XXX katastrálne územie I. vyplýva, že sú tam zapísané nehnuteľnosti v registri C, parcela č. 429 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 547 m², parcela č. 433/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 94 m², rodinný dom súpisné číslo 148 na parcele 429, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve žalobcu v 2.rade v podiele jedna polovica, žalovaného v 1.rade v podiele jedna štvrtina a žalovanej v 2.rade v podiele jedna štvrtina.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Rožňava 7Ps/15/2011 vyplýva, že súd rozsudkom 7Ps/15/2011-68 zo dňa 08.03.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 06.04.2012 pozbavil P. P., nar. XX.XX.XXXX spôsobilosti na právne úkony. Za opatrovníka jej ustanovil žalovaného v 1. rade, ktorý ju mal zastupovať v bežných veciach a v podstatných veciach so súhlasom opatrovanského súdu. Súčasťou spisu je aj znalecký posudok č. 48/2011 od MUDr. Pavla Džodlu zo dňa 27.12.2011, z ktorého záveru vyplýva, že P. P. trpí závažnou duševnou chorobou - demenciou zmiešaného typu, ktorá je prejavom závažného poškodenia mozgu a na základe doterajšieho priebehu ochorenia je možné konštatovať, že ide o stav trvalý a ani ďalšou liečbou výraznejšie neovplyviteľný. Vzhľadom na závažné postihnutie psychiky už nie je schopná chápať zmysel svojho konania a vôbec nechápe zmysel prejednávanej veci na súde a nie je schopná vedome robiť právne úkony. Vzhľadom na závažné poškodenie gnostických funkcií a najmä intelektu, nie je už v súčasnosti schopná žiadnych právnych úkonov, preto je nevyhnutné, aby bola úplne pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Nie je schopná chápať zmysel súdneho pojednávania a nie je zmysluplné ju predvolávať na súdne pojednávanie, ani doručovať jej rozhodnutie - tieto úkony nie je schopná pochopiť.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcov v 1. a 2. rade je dôvodná a preto jej vyhovel. Žalobcovia v 1. a 2. rade si uplatnili dva nároky a to určenie neplatnosti darovacej zmluvy a určenie, že predmet daru patrí do dedičstva po darkyni.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. - Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé.

Podľa § 8 ods. 1 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

Podľa § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

Podľa § 38 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka:

1. Neplatný je právny úkon, pokiaľ ten kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony.
2. Takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

V prejednávanej veci bolo jednoznačne preukázané, že P. P. ako darkyňa v čase uzavretia darovacej zmluvy dňa 02.03.2012 trpela závažnou duševnou chorobou - demenciou zmiešaného typu a preto nebola spôsobilá na právne úkony. Jednoznačne to vyplýva z oboznamovaného znaleckého posudku č. 48/2011 zo dňa 27.12.2011. Ďalej to vyplýva zo samotného návrhu na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, ktorý podal žalovaný v 1. rade, kde sa uvádza, že najmenej v posledných dvoch rokoch sa prejavujú príznaky duševnej choroby, čo vyplýva z lekárskeho správ, ktoré tvorili prílohu návrhu. Je možné konštatovať, že už v čase vydania znaleckého posudku dňa 27.12.2011 bola P. P. nespôsobilá na právne úkony a preto ak uzavrela darovaciu zmluvu dňa 02.03.2012, uzatvárala ju v čase, keď konala v duševnej poruche, ktorá ju robila na právny úkon uzavretia darovacej zmluvy neschopnou. Tento záver potvrdzuje rozsudok 7Ps/15/2011-68 zo dňa 08.03.2012, ktorým bola darkyňa pozbavená spôsobilosti na právne úkony (šesť dní po podpísaní darovacej zmluvy). Je nutné konštatovať, že najmenej žalovaný v 1. rade ako obdarovaný o týchto okolnostiach vedel, nakoľko sa zúčastnil pojednávania 02.02.2012, na ktorom súhlasil so závermi znaleckého posudku a uviedol popis zdravotného stavu darkyne.

Z vyššie uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že P. P. uzavrela dňa 02.03.2012 darovaciu zmluvu ako neplatný právny úkon, nakoľko ju uzavrela v duševnej poruche, ktorá ju robila na tento právny úkon neschopnou. Navyiac je možné konštatovať, že Darovacia zmluva zo dňa 02.03.2012 je absolútne neplatná aj v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Súd videl porušenie dobrých mravov pri uzatváraní zmluvy zo dňa 02.03.2012 na strane žalovaných v 1. a 2. rade, keď napriek vedomosti o duševnej chorobe darykyne (prebiehajúce konanie o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony a znalecký posudok č. 48/2011 a právoplatný rozsudok 7Ps/15/2011-68 zo dňa 08.03.2012) uzavreli darovaciu zmluvu a návrh na vklad vlastníckeho práva bol podaný žalovaným v 1. rade dňa 29.11.2013, teda v čase, keď už jednoznačne vedel, že úkon, ktorý vykonala darykňa, nemôže byť platný, nakoľko bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony a jej duševná choroba bola najneskôr preukázaná v závere znaleckého posudku dňa 27.12.2011.

Žalobcovia v 1. a 2. rade mali naliehavý právny záujem na určení neplatnosti darovacej zmluvy a tiež na určení, že predmet daru patrí do dedičstva po P. P. v súlade s § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Keďže sa jedná o absolútne neplatný právny úkon, bol daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti darovacej zmluvy, nakoľko na jej základe bolo zapísané vlastnícke právo v prospech žalovaných v 1. a 2. rade v katastri. Náprava tohto stavu je preto možná len rozhodnutím súdu, pričom po právoplatnosti rozsudku sa vykoná dedičské konanie po P. P., kde aj žalobcovia v 1. a 2. rade budú dedičmi a preto mali naliehavý právny záujem na tomto určení.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalobcovia v 1. a 2. rade si uplatnili trovy právneho zastúpenia podľa § 11 ods. 1, § 13 ods. 2 vyhlášky 655/2004 Z.z. v znení jej dodatkov a zmien za nasledovné právne úkony.

· Žalobca v 1. rade:

Hodnota jedného úkonu za rok 2014 je 61,87 €, znížená o 50 % je 30,94 € od 01.06.2010.

Hodnota jedného úkonu za rok 2015 je 64,53 €, znížená o 50 % je 32,27 € od 01.06.2010.

1. Príprava a prevzatie právneho zastupovania zo dňa 22.05.2014, hodnota jedného úkonu je 61,87 €, režijný paušál je 8,04 € = 69,91 €.

2. Písomné podanie vo veci samej - žalobný návrh zo dňa 23.05.2014, polovičná hodnota jedného úkonu je 30,94 €, režijný paušál je 8,04 € = 38,98 €.

3. Účasť na pojednávaní dňa 11.03.2015, polovičná hodnota jedného úkonu je 32,27 €, režijný paušál je 8,39 € = 40,66 €.

4. Porada s klientom v čase od 14.40-15.50 hod. dňa 25.03.2015, polovičná hodnota jedného úkonu je 32,27 €, režijný paušál je 8,39 € = 40,66 €.

5. Účasť na pojednávaní dňa 27.04.2015, polovičná hodnota jedného úkonu je 32,27 €, režijný paušál je 8,39 € = 40,66 €.

6. Účasť na pojednávaní dňa 23.11.2015, polovičná hodnota jedného úkonu je 32,27 €, režijný paušál je 8,39 € = 40,66 €.

SPOLU: 271,53 €.

· Žalobca v 2. rade:

Hodnota jedného úkonu za rok 2014 je 61,87 €, znížená o 50 % je 30,94 € od 01.06.2010.

Hodnota jedného úkonu za rok 2015 je 64,53 €, znížená o 50 % je 32,27 € od 01.06.2010.

1. Príprava a prevzatie právneho zastupovania zo dňa 22.05.2014, hodnota jedného úkonu je 61,87 €, režijný paušál je 8,04 € = 69,91 €.

2. Písomné podanie vo veci samej - žalobný návrh zo dňa 23.05.2014, polovičná hodnota jedného úkonu je 30,94 €, režijný paušál je 8,04 € = 38,98 €.

3. Účasť na pojednávaní dňa 11.03.2015, polovičná hodnota jedného úkonu je 32,27 €, režijný paušál je 8,39 € = 40,66 €.
  4. Porada s klientom v čase od 14.40-15.50 hod. dňa 25.03.2015, polovičná hodnota jedného úkonu je 32,27 €, režijný paušál je 8,39 € = 40,66 €.
  5. Účasť na pojednávaní dňa 27.04.2015, polovičná hodnota jedného úkonu je 32,27 €, režijný paušál je 8,39 € = 40,66 €.
  6. Účasť na pojednávaní dňa 23.11.2015, polovičná hodnota jedného úkonu je 32,27 €, režijný paušál je 8,39 € = 40,66 €.
- SPOLU: 271,53 €.

SPOLU trovy právneho zastupovania: 543,06 €.
Zaplatený súdny poplatok: 99,50 €.
Troy konania celkom vo výške 642,56 €.

Súd preskúmal vyúčtovanie trov konania žalobcov v 1.a 2.rade z titulu právneho zastúpenia a zistil, že boli uplatnené v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. a preto ich priznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, možno odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a Občianskeho súdneho poriadku), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.